שקלש הבקר

בעריכת אל. אלכסנדרוביץ

יום א׳, כ״ב תמוז תש״ו, 21.7.46

שנה י״א מספר 514

משבוע לשבוע

„מכבי״ חיפה

בסוף החודש תחוג מחלקת השחיה של „מכבי״ חיפה את מלאות עשרים שנה לקיומה. עשרים שנה בהפצתו ובהגשמתו של הרעיון לעשות את השחיה לספורט לאומי בארץ. זה לא רק חג של המכבים, זהו חג של כל התנועות הספורטיביות בארץ, היודעות להעריך את מאמציו והישגיו של מכבי חיפה. אם אנו מדברים על חלוציות בעבודה הספורטיבית בארץ, הרי אי אפשר שלא לכונות את חברי מכבי חיפה כחלוצי ספורט המים. הם הם אשר במשך שנים רבות עמדו כמעט יחידים במערכת קשה „להרביץ״ תורת השחיה בחוגים רחבים של הנוער העברי. משורות מכבי חיפה יצאו ראשוני המאמנים והמדריכים, הם ידעו לחנך במשך תקופת קיומם לא רק ספורטאים מעולים, אלא גם מדריכים רבים התופסים כעת מקומות חשובים בהדרכה בשחיה ובכדור מים. מחלקת השחיה של מכבי חיפה לימדה את הנוער הספורטיבי לא רק לשחות ולשחק בכדור מים, אלא גם לימדה את תורת הארגון של תחרויות ספורטיביות. מי שביקר פעם בתחרות ספורטיבית הנערכת מטעם מכבי חיפה בבת־גלים מוכרח להודות, שזהו ארגון למופת, בו קשה למצוא ליקויים. הרוח של מחלקת השחיה, רוח ספורטיבית לאומית טהורה, פשטה גם ביתר מחלקות המועדון הפעיל הזה, וכעת נחשב מכבי חיפה כאחד מהמבצרים של תנועת המכבי בארץ. וכדי להשלים את פרשת פעילותיהם של אנשי מחלקת השחיה של מכבי חיפה נציין גם את המלחמה העקשנית לבניין ברייכות לשחיה שהיא ניהלה במשך שנים. ואם אנו רואים כאת ברייכות רבות שנבנו במשך השנים האחרונות במקומות שונים בארץ, הרי גם זה הוא פרי הפעולה, התעמלותית של אנשי השחיה המאורגנים במכבי חיפה.

על סף החג של מכבי חיפה אנו שולחים את ברכותינו וגם את ברכת הספורטאים בארץ ובתוכם משפחת המכבים: עלו והצליחו!

א. אל.

טניס

ליגה א׳

מכבי תל־אביב — מכבי חיפה 2:7

משחקי יחיד

פינקלקראוט (ת״א) — רוזנברג (חיפה) 3:6, 1:6; אפל (ת) — דבשי (ח) 4:6, 1:6; פינברג (ת) פיש (ח) 1:6, 3:6; פויגר (ת) — ארזי (ח) 4:6, 6:4, 6:4; פולני (ת) — חכים (ח) 1:6, 2:6; קורנפלד (ת) — בלכמן (ח) 1:6, 2:6.

משחקי זוגות

פינקלקראוט־אפל — רוזנברג־פיש 4:6, 5:7; פולני־פויגר — דבשי־ארזי 6:4, 7:5; פינברג־קורנפלד — בלכמן־חכים 1:6, 3:6.

מועדון הטניס ת״א — מועדון הטניס הכרמל חיפה 0:9

המשחק לא נערך בגלל אי הופעת קבוצת הכרמל בתל־אביב והמועדון התל־אביבי זכה איפוא ב־0:9 בלא משחק.

מכבי הצפון ת״א — מועדון הטניס נתניה 0:9

גם משחק זה לא נתקיים ואנשי מכבי הצפון זכו ב„יאלקובר״ 0:9.

ה„מכביה״ של הספורטאים היהודים בארה״ב

מכבי ת״א מוזמן לתחרויות לשנה הבאה — מכריז בני לאונרד

טכס הספורט היהודי, אשר נערך לפני ימים מספר ברוב פאר וברוב עם, במעמד חמשת אלפים מסתכלים, זקן ונער, היתה הפגנה ספורטיבית יהודית, שניו־יורק לא ראתה כמוה זה שנים רבות. נעשה בזה נסיון ראשון לכנס פעם בשנה את „כוכבי״ הספורט היהודיים, הפזורים במשך כל ימות השנה בין אגודות־הספורט הרבות, אל מקום אחד ולהפגין את כוחם הספורטיבי לפני היהודים. והנסיון הצליח, ויש לקוות, שאם תספחנה ידים נאמנות במפעל, נזכה בקרוב לתנועה ספורטיבית־לאומית באמריקה, בדומה לתנועת „מכבי״ שהיתה קיימת באירופה לפני המלחמה. ויש להכיר טובה לחברי הועד, שהתמסרו לדבר והוציאו אותו לפועל. ועד זה ציוני הוא, ונמנים בו בין השאר: ד״ר יוליוס קאנטור, נשיא הגליל הציוני בברוקלין, מאריקוס מ. ולאטקין, יוסף גרינשטיין, מנהל מחלקת הנוער על־יד ההסתדרות הציונית, אלוף־האגרוף לשעבר בני ליגארד, וארייק גומפרט, אחד ממנהיגי התנועה העולמית של „מכבי״, הנמצא כעת בארצות־הברית. בני ליגארד, אשר ישב בנשף, הודיע לקהל הנאספים, שעתיד מפעל זה להערך בכל שנה ומקום לשנה הבאה להזמין לכאן את קבוצת ה„מכבי״ מתל־אביב.

אין צורך להרבות בדברים על ערכו הלאומי הגדול של הספורט. אלה הספורטאים, שנראו כ„קלי הדעת״ בעיני רבים, הצטיינו ביותר בהגנה על ארצם. הדיסציפלינה ההרוית העשיריה, למשל, אשר כבשה את ההר בלוודיר, הגבוה ביותר בצפון איטליה, דבר שלא עלה ביד היחידות האחרות שקדמו לה, היתה כולה מורכבת ספורטאים מקצועיים או חובבים. וצעירי הדביזיות הללו, המ״ה והל״ד, שחצו את נהרות הוולטורנה והרפידה והעפילו לסלעי קאסינו, ידעו גם בימי שלום לדרוך כדור־בסיס, או לבעוט כדור־רגל. הגרמנים היו קוראים לנו „הספורטאים הפראים״. גם בימי מלחמה וגם בימי שלום היה והווה הספורט מכשיר חשוב להגנת בריאותה וחייה של האומה.

חשיבות לאומית יתירה נודעת עתה לספורט היהודי. צעירי אמריקה ששוחררו מן הצבא ושבו לחייהם האזרחיים זקופי־קומה ודרוכי־רוח, הביאו אתם גם מסערת המלחמה אל משחקי הספורט שלהם. יש סימנים בולטים לתחיה ולשאיפה רבה לספורט בקרב הנוער האמריקאי שבמשך שלש או חמש השנים האחרונות היה נתון כולו תחת עול של משמעות צבאית ספורטאית. וגם הנוער היהודי בכלל זה, שש מאות אלף היהודים בצבא, נתנסו בכל אשר נתנסה החייל הנוצרי. אך נוסף לזה עברה עליו איזו חוויה חדשה, אשר חברו הנוצרי לא נתנסה בה. נתעורר בו ה„ניצוץ״ היהודי הנרדם, ומדעת ושלא מדעת נולדה בלבנו הכרה יהודית התובעת ממנו ביאור ותיקון, לאלפיהם הם שבים עתה מהצבא ואותו הניצוץ בוער בתוכם. אמנם, חינוך יהודי מקורי בעל ערך לא קבלו בצבא, למרות התעמולה הרבה, הנשמעת בעתונות, בשבח הרבנים הצבאיים שחוללו נפלאות בחייל היהודי. ההכרה היהודית נתעוררה בלבם מבפנים, מכוח עצמם, ואולי עזרה לזה „רוח הספורט״ המפעמת את האדם האמריקאי בכלל. „ניצוץ״ זה, אם כי קטן הוא, דינאמי מאד, וביחוד אם הוא מתגלה אצל אדם ספורטאי, שמטבעו לתת שחרור גמור לכל נטיה חדשה, הנולדת בקרבו, לעלות ולגדול. ולחטא גדול היה הדבר אילו תזניח יהדות אמריקה את אלפי הצעירים האלה ולא תנצל אותם למען הרעיון הלאומי הציוני.

זהו הרעיון החינוכי הציוני בהפגנת הספורט הראשונה שנערכה בניו־יורק. הספורטאים היהודים אמנם הפגינו למעשה את כוחם הגופני במשחק ובהתחרויות. אבל רשת ובעונה אחת היתה זו ביטוי לשאיפת הלאומי.

ועוד דברים מספר בנוגע לעצם אפשר היה, לפי דעתי, להשמיט הוריים, שאין הקהל רגיל בהם. דזשיטסו״ (היאבקות יפאנית) רחוק מדי מעין הקהל בכדי לתפוס את הטכנית הגדולה שהראו המתחרי ה„דזשו־דזשיטסו״ וגם הסייפגות ה. ידי ד״ר ליאופולד וואלאך, מאלופי אים האלה (והוא גם מדבר עברית יפ כן אין אני חושב שהועד כינס א הספורטאים היהודים אשר בניו־יורק. היה הרושם כאילו היתה זו התחרות ע ה„מכבי״ או „הכוח״ בלבד. הנה, למש דור השולחן („פינג־פונג״) השתתפו טשירי וא. פ. ארי, ובידוע שאלופי ה. הזה הם שלשה יהודים: שיף, זוסמאן גר, ושנים מהם נמצאים בניו־יורק, וקל להשיגם ולהזמינם לחג הספורט הזה. וכן במשחק כדור־הרגל שנערך בין „מכבי״ כוח״. התוצאה היתה 2:0 לטובת „1 הבקיעו את שני השערים אימרה ו ואיליה ווסטרמאן, שניהם מ„הכוח״ ו מוטב היה לסדר התחרות בין קבוצת „ נגד קבוצה יהודית נבחרת של שחקניר לים המפוזרים בקבוצות בלתי־יהודיות להזכיר את ע. הרמאן ושלמה אייזנו שניהם מדברים עברית, וגם חברי „ה נה לשעבר, זיגא וורטמאן, אוירנא ל. שטרנברג ועוד, הנמצאים בניו־יו לל, אין המשחק מצליח ביותר כשו במגרש פנימי בשל ריבוי מספר וכדאי לנסות 6 כנגד 6.

פסגת ההתרגשות היתה בלי ספק התחרות כדור־הסל בין קבוצה נבחרת ממכללות ניו־יורק נגד קבוצה נבחרת לשעבר ממכללות אלה. בקבוצה הראשונה השתתף גם השחקן הידוע, הנחשב עתה למצוין ביותר בכל אמריקה בכדור־סל, סיד טנגבוים מברוקלין, על־יד הצטיין גם הצעיר איר־ווינג מונדשיין, שהשתתף במשחק כדור־סל בריצה, וביחוד הראה את כוחו בקפיצת־גובה. קפיצתו היתה בגובה 6.2 (השיא העולמי הוא 6.5). גם ג.מ. דאנגברג הצטיין בקפיצת־גובה, ובהתחרות מרוץ־המיל הגיע ראשון למטרה הצעיר סם בלייפר.

עם גמר ההתחרויות נחלקו פרסים למשתתפים. ההסתדרות הציונית קבעה מתן פרס שנתי, על שם „בר־כוכבא״, לשני אתלטים יהודיים אשר הרבו לתרום לספורט הכללי. בפרס זה זכו השנה: הנק גריינברג, גדול ה. שחקנים בכדור־בסיס, והצעיר היקר סיד טנגבוים, גדול השחקנים בכדור־סל באמריקה, שהשתתף בחג הספורט היהודי הראשון.

אין ספק בדבר, שמערכי ספורט אלה, אם יסודרו בקביעות ובטיפול הנכון, עתידים לקרב אליבו לא רק את הספורטאים גופם, אלא גם חלקים גדולים מן הנוער היהודי בכללו, שאספותינו הפוליטיות והמפלגתיות אינן מושכות את לבו. הספורט היהודי עשוי לשמש להם ציבור להשפעה לאומית גדולה ופורה.

„יואל״ ניו־יורק

אשר וואלק

ארגון ליגה א׳ לכדורגל

בחוגי ההתאחדות הארצישראלית לכדורגל דנים כבר כעת על ארגון הליגות השונות שתפעלנה עם התחלת העונה ב־1 לספטמבר. הדבר החשוב ביותר בדיונים אלו הוא שאלת ארגון ליגה א׳ הארצית. בקשר עם בעיה זו יש כבר היום שלש הצעות מטעם אנשי התאחדות הכדורגל. ההצעה העיקרית היא של ועדת הליגה והגביע על־יד ההתאחדות הארצישראלית לכדורגל, המציעה שבליגה הארצית תשחקנה בעונה הבאה 15 קבוצות, מהן תצטרכנה חמש הקבוצות שתתפוסנה את המקומות האחרונים, לרדת עם סיום העונה לליגה ב׳ ומליגה ב׳ תעלינה שתי קבוצות שתתפוסנה את המקומות הראשונים בליגה זו, וכך תווצר ליגה של 12 קבוצות. הזכרנו כבר, שזוהי הצעת ועדת הליגה שמסכימים לה כל חברי ועדה זו והיא תעמוד לדיון באחת הישיבות הקרובות של הנהלת ההתאחדות הכדורגל.

יש הצעה אחת והיא של אחד מחברי הנהלת ההתאחדות הכדורגל, המציעה לארגן את המשחקים בשלשה אזורים ובכל אזור תשתתפנה שש קבוצות. שתי הקבוצות שתתפרסנה את המקום הראשון בכל מחוז תשחקנה אחר־כך בליגה על האליפות הארצישראלית לכדורגל. לפי תכנית זו יצא, שמחצית העונה תשחקנה הקבוצות בליגה אזורית ובמחצית השניה תשחקנה שש קבוצות בליגה הארצית. בעל ההצעה מציע לחלק את שלש הקבוצות הטובות בתל־אביב („מכבי״, בית״ר ו„הפועל״) כל אחת לאזור אחר. הצעה זו עדיין אינה מושלמת, מכיון שאינה קובעת כיצד הקבוצות יורדות וכיצד הן עולות.

קיימת גם הצעה שלישית האומרת לארגן השנה ליגת־מבחן אחת בצפון ואחת בדרום בהשתתפות 16 קבוצות. מכל אזור תרדנה כמה קבוצות ועל סמך זה תווצר ליגה ארצית.

הבאנו כאן את כל ההצעות שדנים עליהן בחוגי התאחדות הכדורגל. יש הפעם נטיה ורצון רב לגמור את כל הדיונים במשך הזמן הקצר ביותר ולהיות מוכנים לעונה הבאה.

כדור־סל

ליגה עירונית

מכבי הצעיר מסדה—בית״ר הצעירה 12:13.
מכבי הצפון — עתיד מגן 0:30.
מכבי ת״א — מכבי הירקון 18:46.

משחקים ידידותיים

„הפועל״ נוער ת״א — אג׳ הסטודנטים 18:30
„הפועל״ דרור צעירים ת״א — „אלי־צור״ צעירים 8:14

כדור־מים

מכבי בת־גלים — מכבי טבריה 4:6 (1:4)

כדור הרגל שלנו —

אחרי עונה אחת ולפני שניה

מי שבא השנה לסקור את עונת כדור הרגל החולפת, אין עבודה קשה נכונה לו. למעשה יהיה על הסוקר לעמוד על משחקי הגביע ומשחקי הליגה „העצמאיים״ של „הפועל״ ו„מכבי״ — והרי העונה. אכן, דלה היתה עונה זו. דלה קודם כל בכמות, אך במידה מסוימת, דלה גם באיכות.

וכאמור, לספר מה שהיה, לא קשה הפעם. אבל רשימה בקורתית זו, מטרתה אינו הסיפור ההיסטורי, אלא עיקר המגמה הוא דוקא העתיד. ואם בכל זאת מתעכב אני על מה שהיה, הרי זה קודם וראשית כל מפני שאין כאן אפשרות לעתיד בריא ללא העבר.

וכאן, בסקירת מה שהיה לשם מה שיהיה, נעשים הדברים מסובכים קצת יותר וממילא אף קשים קצת יותר.

הליגות

מפני ששני המרכזים העיקריים בהתאחדות כדור הרגל — „מכבי״ ו„הפועל״ — לא באו לידי הסכם, עשה כל מרכז „שבת לעצמו״, כלומר „ליגה פרטית״ משלו. לא קשה לתאר את מצב הדברים כשבתנאי ההווה בענף כדור הרגל, עוד פצלו את הליגה המאוחדת לשתי ליגות. הזכות האחת והיחידה שהיתה ליגות הללו היא שיתופן של „קבוצות קטנות״ שבדרך כלל קולן אינו נשמע, וכך למשל, בטוחני כי הופעותיו המוצלחות של „מכבי״ חיפה עוררו פליאה בעיני רבים שלא הכירו קבוצה זו. מעניינת יותר היתה הליגה „המכבית״ מזו של הפועל. את הסיבה יש למצוא בעובדא כי הפרשי הכח והיכולת שבין הקבוצות המכביות השונות היו קטנים יותר מאלו שבליגת „הפועל״ באופן שהמאבקים בין קבוצות „המכבי״ היו קשים וחריפים יותר. לעומת זאת השיגו הקבוצות החזקות של הפועל נצחונות קלים ובטוחים נגד יריביהם הפנימיים ומצב זה מביא בהכרח לחוסר ענין, לא רק של הקהל, אלא של הספורטאים המתחרים עצמם.

הגביע

אך, הנה בשעה טובה ומוצלחת הושג הסכם בהתאחדות, והחלו במפעלים הסדיריים. אך כאן נתברר לפתע לאנשי ההתאחדות כי ההסכם הושג בשעה הפחות מתאימה לכך: מאוחר מדי בכדי שאפשר יהיה לקיים את משחקי הליגה ומוקדם מדי למשחקי גביע. וכך זכינו השנה למין „הסדר לשעת חירום״, ומשחקי הגביע בוצעו לפי שיטת משחקי גביע מרכז אירופה מלפני המלחמה, כלומר כל קבוצה נפגשת עם יריבתה פעמיים ויחס השערים בשני המשחקים קובע מי נצח. בגרגע לעצם משחקי הגביע השנה יש לומר, כי שרר בהם יחס הפוך להגיון ולמקובל. כלומר, ככל שהתקדמו יותר לשלבי הסיום הלכו ונעשו המשחקים משעממים יותר והגיעו לפסגה בשטח זה — במשחק הגמר. מצד אחד עמדה קבוצת מכבי תל־אביב שעלתה בהרבה השנה על כל יתר הקבוצות שלנו הן באמון והן בשיטה ומצד שני, הופיעה קבוצת הפועל ראשון לציון. קבוצה זו הצליחה השנה לא כל כך מפני שיכלה ליריביה אלא מפני שיריביה לא יכלו לה... ושזה לא מספיק כדי להיות קבוצת כדור רגל טובה ראינו במשחקי הגמר.

כאמור יותר ענין היה דוקא בשלבים המוקדמים. וזה בעיקר משום שחזרה ונשנתה התופעה שהזכרנו ביחס לליגת ה„מכבי״. נפגשו קבוצות בעלי יכולת שווה פחות או יותר. והתוצאה: משחקי גביע חריפים ומאבק קשה על כל שער ושער ללא כל וראות ביחס לתוצאה הסופית.

תופעה אחרת של משחקי הגביע השנה היו ההפתעות וקודם כל: הפסדו של „הפועל״ ת״א נגד הפועל ראשון לציון, נצחון מכבי נס־ציונה על ביתר ת״א, ונוסיף כאן את עמידתו חיפה מאד של בית״ר ירושלים נגד מכבי ת״א.

תופעה זו, ההפתעות, היתה יכולה לגרום לנו ספוק רב. כי אכן, סימן טוב הוא אם קבוצות ה„פרובינציה״ משתוות וגם מכות את „אריות העיר״, ורק עובדא אחת מונעת מאתנו סיפוק גמור ביחס לענין זה: לא „הפרובינציה״ עלתה ל„עיר״ אלא „העיר״ ירדה ל„פרובינציה״.

עליות וירידות

וזו עובדא: ראינו כבר בארצנו כדור רגל משובח וטוב יותר מזה של העונה האחרונה. ומפני שמדברים במושגים יחסיים אנו אומרים, כי חלה כאן ירידה. אך טעות גדולה יטעה זה שיחשוב כי ירידה זו באה השנה. למעשה, המתבונן ועוקב אחר מצב הדברים בענף כדור הרגל הנו עד למשבר הנמשך כבר שנים. סיבות שונות ומגוונות גרמו למשבר בענף ספורט פופולרי זה. סיבות הת־לויות בגורמים חיצוניים בהחלט, סיבות הת־לויות בספורט שלנו בכלל, וסיבות התלויות בכל אגודה ואגודה. זה היה המצב עד כה. אבל, נדמה לי כי עתה כבר כשרה השעה להחלצות ממשבר זה. ויותר מזה, אם לא יעשה כלום כדי להחלץ מן המשבר, תעבור ההזנחה הזו מתחום הרשלנות לתחום החטא.

שנים מן הגורמים המפריעים העיקריים, כבר ניטל כוחם הפוגע למעשה: ההפרעות עקב המלחמה (והכדורגל שלנו היה אולי ענף הספורט שנפגע ביותר בימי המלחמה), והתלפת שחקנים ותיקים יתר על המידה, בכוחות פחות מנוסים ומאומנים אמנם, אך יותר רעננים ומוכשרים לקלוט למוד והדרכה. תהליך אחרון זה נמשך אצלנו שנים, והתנהל באיטיות, אך כרגע, דומני הרבה כבר הושג בשטח זה.

איכון לשיטה

ונשארו לסילוק עוד כמה גורמים מפריעים. דבר ראשון שיש ליתן עליו את הדעת ותשומת הלב הוא אמון הקבוצות. ממשחקי העונה, נראה לנו, כאילו „צמח עשב״ רב על משחקי הקבוצות. מלבד מכבי ת״א, בלט במשחק קבוצותינו חוסר שיטתיות באופן מבהיל ממש. „עשב״ זה יש לעקור קודם וראשית כל. אין לשחק כדור רגל ללא שיטה וללא טקטיקה. בארצנו אין אנו חסרים אנשים היודעים להקנות את שני היסודות הללו יפה יפה, ועל האחראים לקבוצות השונות לראות ולנצל בקיאות זו וידיעה זו של המומחים.

כל זה על מה שהיה, ונשאר הפרק החשוב מה שיהיה. פרק זה מתקשר בפרק חשוב אחר בכדורגל שלנו הנקרא: ההתאחדות כדור הרגל. אך, מכיון שכבר עברתי על „מכסת״ השורות של רשימה, אהיה נאלץ להשאיר את הדיון בפרקים חשובים אלה להזדמנות קרובה.

בן־אברהם

אתלטיקה קלה „מכבי חיפה״

מברכים את שמואל רבינו ועמירה זמיר

ליום כלולותיהם

המערכת: רחוב רינגן 23, טלפון 4541/2. החנהלת: רחוב יחזקאל הלוי 49, טלפון 4111. המו״ל: „השחר״, חברה להוצאת לאור בע״מ. הדפסה: שטב׳ ת. לוינשטיין, הוצאה ודפוס עוריאל בע״מ רח׳ רינגן 22, טל׳ 5377